

Oftedahl i programkomiteen har bedt mig holde en 3 minuters rotarytale om julen idag. Jeg har likesålidt som ^{mine} mine to avdøde rotarykamerater og ^{mine} ~~med~~-jokere, Fjellbu og Sw^{sen} ~~Sw~~ ^{sen} noensinde vegret mig for å steppe inn når ~~de~~ ble oppfordret til det med kort eller langt varsel. Denne gangen fikk jeg relativt langt varsel som gav tid til betenkeligheter. ^{visse} ~~et~~ ^{stør} ~~et~~.

Oftedahl er selv orkesterdirigent og når han blir invitert til å dirigere et fremmed orkester går han til den oppgaven i trygg forvissning om at orkestrets medlemmer eier den rette tone - stemmegaffelens tone. ~~Der~~ eksisterer en norm som er felleseie - tonegaffelens lydbølger er en almengyldig sannhet om toner. Også på andre områder har mennesker hatt behov for å etablere faste normer eller absolute sannheter. I Paris i 1870 årene ble der etablert slike normer for mål og vekt. Hvis man er i tvil kan man reise til Paris og sammenligne sine egne mål - og vekterheter med de der beroende sanne mønstre for metrisk mål og decimalvekt. Hvor det gjelder døgnet's timer finns der også faste normer. "Greenwich mean time" er en slik omforenet sannhet som vi kan justere vore ure etter.

Julen har med religion å gjøre og religion har med menneskesinn å gjøre. På det område finns der mange og innbyrdes motstri- normer og sannheter i verden. Der finns ingen altomfattende og almengyldig sannhet som alle menneskesinn kan justeres etter. I Rotary's lover er ^{forbyndelse} ~~tillatelse~~ av medlemmers personlige religiøse og politiske sannheter og brytninger mellom disse sannheter ^{ikke tillatt} ~~forbudd~~ i vore sammenkomster. Jeg kan imidlertid referere Rotary's stifter Paul Harris's munttlige redegjørelse for grunnen til at religionssamfunn i sin tid ble etablert som klassifisering i Rotary.

Som vanlig ved møter i Amerika ble også rotarymøter innledet og avsluttet med ^{en kort andakt} ~~bede~~ og det falt naturlig å betjene sig av geistlige rotarianere til dette hverv. Der var og er et betydelig antal av religionssamfunn i Amerika og or der pågikk og pågår sterke og tildels bitre brytninger mellom disse samfunn i presse og forkyndelse. De påberoper sig alle å forvalte "den eneste rette tro". Dette var et problem for Rotary. Man ønsket ikke å bringe disse brytningerne inn i klubbmøtene og Paul Harris innrømmet at det var et dristig tiltak å erklære religionssamfunn som klassifisering ved medlemskap i Rotary.

I klubb Nr. 1 i Chicago tok man sine forholdsregler og plaserte de geistlige rotarianere så langt fra hverandre som mulig. Der ble etterhvert mange av dem og åpningsbe~~g~~ og

avslutningsrapporter ble forelest i tur og orden mellom de forskjellige religionssamfunns representanter.

Der meldte sig ingen uoverensstemmelser mellom dem og overraskelsen var stor da klubbens styre en dag fikk en felles henvendelse ~~henvendelse~~ fra dem alle om å bli plassert ved samme bord i møtene. De hadde funnet noe som de var enige om - en norm for menneskesinn - en stemmeraffel som de alle var på bølgelengde med.

I Rotary's tjene-teideal gjenfandt og gjenkjendte de den kristne etik og hver enkelt av dem lot sin "eneste rette tro" få frikvarter under sammankomsterne i Rotary.

Juleaften er en fødselsdag som en vesentlig del av menneskeheten har valgt som mål for selve tiden. Før og etter Kristi fødsel heter det. Hvorfor? Såvidt jeg forstår er det fordi det menneske hvis fødselsdag vi feirer i julen gav en norm for menneskesinn. I sin bjergpreken og i sine ligel-ser gav han uttrykk for et hjærtelag og en intel igens som er blitt stående som et idealmål for den menneskelige livsform. Jeg er sannhet - sa' han - men vi mennesker er tilbøilig til med Pontius Pilatus å spørge: "Hvad er sannhet?" Det spørsmål ligger det ikke innen rekkevidde for vor livsform å gi' et alt-omfattende og almengyldig svar på. Det er ett grenseoverskridende spørsmål og vore egne omforenede sannheter om tone - mål - vekt og meantime er til liten nytte i den forbindelse. Det spørsmål forsøker heller ikke Rotary å besvare - men Rotary forvalter en flik av den sannhet som julen minner oss om - tjenesteidealet - og under den forvaltningen er vi rotarianere på bølgelengde med hverandre og ønsker hverandre en gledelig jul.

for inn- og utlevering av stykkgoods. Postverket skal også være interessert i å være med. All tung godstrafikk planlegges dirigert over Heimdal.

Spørsmål ble stillet til Henriksen av Nerbø, Matheson, Koren, Heirung, Taxt, Grønn, Parelius jr. og Kleven. Det var meget interessant å høre om de store planer der foreligger for en moderne og rasjonell samling av ekspedisjonene for jernbane og buss, hvilket også de mange spørsmål ga bud om.

Rotary-møte 14/5

Møtet ble ledet av president Arentz som ønsket velkommen til "det siste møte før 17. mai". Han ønsket spesielt velkommen til de 6 medlemmer av Rotary Exchange Team fra distrikt 600 i Iowa, USA, med lederen, rotarianer og norskamerikaner Hegland i spissen. Det var disse 7 som satte spesiell farge på møtet denne gang med sitt program. Leder Hegland ble overrakt vår klubbs flagg, likedan de øvrige deltakere som til gjengjeld overrakte flagg fra klubbene på sitt hjemsted.

Arentz fortalte at vårt gode gamle medlem Reidar Brekke hadde anmodet om å få tre ut av klubben på grunn av at han er blitt så dårlig tilbens. Det ble enstemmig vedtatt å utnevne ham til æresmedlem for de mangeårige og enestående tjenester han har ytet Rotary. Disse er vel kjent og vil ikke bli berørt nærmere her, men vil bli tatt opp ved en senere anledning.

Programmet ble så overlatt til våre gjester av Rotary Exchange Team som trådte frem og sang "Ja vi elsker" og "You beautiful America". Hegland holdt så på norsk følgende "speech":

Kjære venner i Rotary distrikt 127, Nord-Norge: Vi som medlemmer av Rotary Exchange Group Team fra district 600 i Iowa, USA, har en stor oppgave til løsning - Å nå opp til den høye grad av velvilje og forståelse bevist oss i fjor av det sjeldne Exchange Team fra Nord-Norge, Rotarian Jan Brandt Fossbakk, Johnny Bakke, Rolf Rolfsen, Christian Riibe, Jørgen Røflo, Leif Simonsen og Kjell Wickstrand. Disse var alle kjekke nordmenn, alle sammen.

Det er for meg en personlig glede å bli hilset velkommen her i Trondheim ved journalist Rolf Rolfsen, som var gjest i hjemmet vårt siste året. I over 2 år har man arbeidet med å legge planer for Group Study Exchange-programmet. Mange har vært med i disse arbeider, deriblant de menn som nu står i tjenesten av Rotary, advokat O.A. Jakhelln og formannen for komiteen, ingeniør Johan Ludvig Strøm, og her i Trondheim Leif Hegdal. Disse menn har utført et uhyre stort arbeid med å få Exchangeprogrammet i gang.

Min oldefar og oldemor kom fra omegnen av Stavanger og Bergen. Jeg er født og oppvokset i Roland, Iowa, et norsk settlement hvor man talte ikke så lite norsk. Norsk gudstjeneste holdtes ofte. Det var "Iowa-norsk" man talte seg imellom. Som liten gutt hørte jeg det, forsto det for det meste, men jeg talte det svært lite. Mine besteforeldre talte til meg på norsk. Oversette et foredrag kan jeg heller ikke, men jeg forsikrer at jeg kan uttale mine forlangende når jeg sitter til bords. Heldigvis for oss så er dere sprogmenn som forstår engelsk. Vi vil derfor stole på det engelske sprog. Så må jeg da få lov til å presentere "The Exchange Team" fra Iowa: David Orwig, Kearney Frantsen, Brice Oakley, Larry Cullison, Robert Mick og Larry Johnson. Disse presenterte så seg selv nærmere i tur og orden ved å vise lysbilder av seg og sin familie, sin arbeidsplass, som de fortalte nærmere om, seg og sitt arbeide.

Rotary-møte 21/5

Presidentskapet hadde sviktet og past president Hegdal ønsket vel-

også Rotary. Det utgis brosjyrer hvor befolkningen advares mot alle fristelser i det moderne samfund.

27
Tilslutt 3-min. Rotary, hvor Ellingsen leste et 100 år gammelt dikt av Edgar Allan Poe.

Møte 21/12-66.

Presidenten ledet møtet og introduserte dagens kåsør, stortingsmann Korvald, palamentarisk leder for Kristelig Folkeparti. Korvald kåserte over spredte inntrykk fra FN og den nettopp avsluttede Generalforsamling. Han hadde hatt et opphold på 3 mndr. og var for første gang i U.S.A.

Kennedy-flyplassen ved New York var meget imponerende. Amerikanerne var åpne, vennlige og gjestfrie, og samtlige 1200 delegater hadde stående invitasjon til besøk i private amerikanske hjem. Han fikk anledning til å se New York fra luften i små helikoptere som fløy mellom skyskraperne. Norge er det land utenom U.S.A. som har de fleste skipsanløp og stortingsmennene ble derfor spesielt godt behandlet.

På Generalforsamlingen for FN var det utsendinger fra 125 nasjoner, og bare av den grunn var det meget fargerikt. Ved starten av FN var det 50 nasjoner, men det har nu i de senere år vært en sterk tilgang ved de nye og uavhengige stater. Det store som skjer i FN er at disse 125 representanter er på talefot med hverandre, selv om ikke arbeidsformene er de mest rasjonelle. FN's utviklingsarbeide er stadig økende, særorganisasjonene gjør meget godt og skaper goodwill nasjonene imellom. FN's eget budsjett er på 1 milliard norske kroner. Det er 2000 ansatte, hvorav 15 fra Norge. Fra Sovjet og U.S.A. flere hundrede.

Korvald leste til slutt Menneskerettserklæringen som er proklmert som det høyeste mål for den menige mann.

Hartmann takket for at Korvald hadde innfridd forventningene, selv om ikke FN alltid gjorde dette.

Sigstadstø fortalte så fra en reise til Nyköping i Sverige, samt fra en kortere tur til Lundamo hvor han i Midtre Gauldal R.K. hadde kåsert om våre nasjonalparker, og som takk var blitt overrakt klubbens flagg, og som han nu overlot president Hartmann.

Reidar Brekke var av programkomiteens formann, Oftedal blitt anmodet om å holde en "3 min." Rotarytale om Julen, og Brekke's tale var så interessant og tankevekkende at den gjengis i sin helhet:

"Oftedal i programkomiteen har bedt mig holde en 3 minuters rotarytale om julen idag. Jeg har likesålidt som våre to avdøde rotarykamerater og mine jokerkolleger Fjellbu og Swensen noensinde vegret mig for å steppe inn når jeg ble oppfordret til det med kort eller langt varsel. Denne gang fikk jeg relativt langt varsel som gav tid til endel betenkeligheter og tvil. Oftedal er selv orkesterdirigent og når han blir invitert til å dirigere et fremmed orkester går han til opgaven i trygg forvisning om at orkestrets medlemmer eier den rette tone - stemmegaffelens tone. Der eksisterer en norm som er felleseie - stemmegaffelens lydbølger er en almengyldig sannhet om toner. Også på andre områder har mennesker hatt behov for å etablere faste normer eller absolutte sannheter. I paris i 1870-årene ble der etablert slike normer for mål og vekt. Hvis man er i tvil kan man reise til Paris og sammenligne sine egne mål - og vektenheter med de der beroende sanne mønstre for metrisk mål og decimalvekt. Hvor det gjelder døgnets timer finns der også faste normer. "Greenwitch mean time" er en slik omforenet sannhet som vi kan justere vore ure efter.

Julen har med religion å gjøre og religion har med menneskesinn å gjøre. På det område finns der mange og innbyrdes motstridende normer og sannheter i verden. Der finns ingen altomfattende og almengyldig sannhet som alle menneskesinn kan justeres efter.

I følge Rotary's lover er forkynnelse av medlemmers personlige religiøse og politiske sannheter og brytninger mellom disse sannheter ikke tillatt i vore sammenkomster. Jeg kan imidlertid referere Rotary's stifter Paul Harris's munttlige redegjørelse for grunnen til at religionssamfunn i sin tid ble etablert som klassifisering i Rotary.

Som vanlig ved møter i Amerika ble også rotarymøter innledet og avsluttet med en kort andakt, og det falt naturlig å betjene sig av geistlige rotarianere til dette hverv. Der var og er et betydelig antall av religionssamfunn i Amerika og der pågikk og pågår sterke og tildels bitre brytninger mellom disse samfunn i presse og forkyndelse. De påberoper sig alle å forvalte "den eneste rette tro". Dette var et problem for Rotary. Man ønsket ikke å bringe disse brytningene inn i klubbmøtene og Paul Harris innrømmet at det var et dristig tiltak å erklære religionssamfunn som klassifisering ved medlemskap i Rotary.

I klubb nr. 1 i Chicago tok man sine forholdsregler og plasserte de geistlige rotarianerne så langt fra hverandre som mulig. Der ble etterhvert mange av dem og åpningsandakt og avslutningsandakter ble fordelt i tur og orden mellom de forskjellige religionssamfunns representanter. Der meldte seg ingen uoverensstemmelser mellom dem og overraskelsen var stor da klubbens styre en dag fikk en felles henvendelse fra dem alle om å bli plassert ved samme bord i møtene. De hadde funnet noe som de var enige om - en norm for menneskesinn - en stemmegaffel som de alle var på bølgelengde med. I Rotary's tjenesteideal gjenfandt og gjenkjendte de den kristne etik og hver enkelt av dem lot sin "eneste rette tro" få frikvarter unner sammenkomstene i Rotary.

Juleaften er en fødselsdag som en vesentlig del av menneskeheten har valgt som mål for selve tiden. Før og etter Kristi fødsel heter det. Hvorfor? Såvidt jeg forstår er det fordi det menneske hvis fødselsdag vi feirer i julen gav en norm for menneskesinn. I sin bjergpreken og i sine lignelser gav uttrykk for et hjærtelag og en intelligens som er blitt stående som en etisk norm og et ideal for den menneskelige livsform. Jeg er sannhet - sa han - men vi mennesker er tilbøilig til med Pontius Pilatus å spørge: "Hvad er sannhet?" Det spørsmål ligger det ikke innen rekkevidde for vor livsform å gi et altomfattende og almengyldig svar på. Det er ett grenseoverskridende spørsmål og vore egne omforenede sannheter om tone - mål - vekt og meantime er til liten nytte i den forbindelse. Dette spørsmål forsøker heller ikke Rotary International å besvare - men Rotary forvalter en flik av den sannhet som julen minner oss om - tjenesteidealet - og unner den forvaltningen er vi rotarianere på bølgelengde med hverandre og ønsker hverandre en gledelig jul. "

mmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmm

Møte 28/12-66.

Møtet ble ledet av presidenten som arresterte uttrykket "vel overstått" som han mente ga uttrykk for at det var problemer med å komme gjennom julen på grunn av for meget mat og drikke, og det var vel ikke meningen. Det ble gjort oppmerksom på at programmet ikke var så stort. Marstrander hadde imidlertid litt å fortelle om at komiteen for Erkebispegården hadde dannet en forening ved navn "Kongsgårdens Venner" som skulle arbeide for å få et representasjonslokale på Erkebispegården i likhet med hva man hadde med Håkonshallen i Bergen. Kontingenten var kr. 10.- for å bli med som medlem av Venneforeningen og liste for påtegning ble sendt rundt.

For noen møter siden hadde Ellingsen et dikt som satte Marstrander på en tanke om en hymne. År 1370 f. Kr. levde en av historiens merkeligste skikkelser som var stifter av en sol-religion som hadde Aton, som betyr solskiven på egyptisk, som den eneste